

การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

The Development of Thai Classical Dance
and Music Digital Library for Chanthaburi College
of Dramatic Arts, Bunditsilpa Phatana Institute

กาญจนา วงศ์ม่าน (Kanchana Wongman) *

ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์ (Kwanchadil Phisalpong) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี โดยศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำแนกตามช่วงชั้นปีและสาขาวิชานักศึกษาในส่วนของ การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลใช้โปรแกรม Joomla ซึ่งเป็นโปรแกรมรหัสเปิดในการพัฒนา เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบโดยใช้ค่าสถิติ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมโดยรวมของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติม

* นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** ภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

โดยรวมของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลจำแนกตามช่วงชั้นปีที่ศึกษาและสาขาวิชาแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในส่วนของการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลบทความนี้ได้นำเสนอกระบวนการและแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีไว้ด้วย

คำสำคัญ: การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล, วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

Abstract

The purposes of this study were to develop the Thai Classical Dance and Music digital library for Chanthaburi College of Dramatic Arts, to study the satisfactions and the additional needs, including to compare the satisfactions and the additional needs of the students to the digital library by classifying the students into the levels and the programs. The digital library was developed by Joomla (Open Source Software). The data of satisfactions and the additional needs for the developed digital library were collected through a questionnaire survey. Analyses of the data were performed by percentage, average, standard deviation and a t-test.

The research results showed that: 1) The overall satisfactions and additional needs of the students to the digital library are in the high levels. 2) The comparison of overall students' satisfactions, and additional needs for the digital library, classifying the students into the levels and the programs, found that there were no statistically significant difference at the .05 level.

Process and guidelines for developing the Thai Classical Dance and Music digital library for Chanthaburi College of Dramatic Arts were also included in the article.

Keywords: Digital library development, Chanthaburi College of Dramatic Arts

บทนำ

ห้องสมุดวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางของสรรพวิทยาและเป็นแหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ที่สำคัญภายในสถาบันการศึกษา มีหน้าที่ให้บริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าและวิจัย สำหรับ ครู นักเรียน นักศึกษา รวมถึงให้บริการสารสนเทศแก่ประชาชนทั่วไป จากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อการบริหารจัดการและให้บริการของห้องสมุด ทั้งในด้านรูปแบบของทรัพยากรสารสนเทศ กระบวนการปฏิบัติงาน และการให้บริการสารสนเทศตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการจากพัฒนาการดังกล่าวห้องสมุดของสถาบันการศึกษาจึงเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัลที่ผู้ใช้สามารถค้นคืนเนื้อหาเต็ม (Full-text) ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องมาที่อาคารห้องสมุด ห้องสมุดดิจิทัลนับเป็นคลังในการอนุรักษ์และเผยแพร่สารสนเทศที่มีคุณค่า การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลจึงมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการห้องสมุดโดยตรง

ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรีให้บริการสารสนเทศแก่ครู อาจารย์ นักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 และนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 1-5 โดยวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตห้องสมุดจึงได้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ในสาขานาฏดุริยางคศิลป์ไทยรวมทั้งสารสนเทศในรูปแบบศิลปนิพนธ์ซึ่งเป็นผลงานของนักศึกษาและงานวิจัยของบุคลากร ทั้งนี้การให้บริการสารสนเทศของวิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรีในปัจจุบันยังเน้นการบริการทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดทั้งด้านความสะดวก และความเร็วในการค้นคืนผู้ใช้บริการยังต้องเดินทางมายังห้องสมุดเพื่อค้นหาทรัพยากรสารสนเทศด้วยตนเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ซึ่งจะต้องจัดทำศิลปนิพนธ์เพื่อเป็นการนำเสนอผลงานเชิงวิชาการ ตามรายวิชาในหลักสูตรของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่กำหนดไว้และนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดใกล้เคียง จึงทำให้ไม่สะดวกที่จะเดินทางมา

ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีเพื่อค้นคว้าสารสนเทศผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นครูบรรณารักษ์จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย ในการจัดเก็บรวบรวมและให้บริการข้อมูลทางด้านนาฏดุริยางคศิลป์ไทยในรูปแบบดิจิทัล รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของผู้ใช้บริการที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยเป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บ อนุรักษ์ และเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศทางด้านนาฏดุริยางคศิลป์ไทยให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า ดำรงไว้เป็นมรดกทางปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่พัฒนาขึ้นจำแนกตามช่วงชั้นปีและสาขาวิชาของนักศึกษา
4. เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
5. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำแนกตามช่วงชั้นปี และสาขาวิชาของนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นโครงการนำร่องครอบคลุมเฉพาะศิลปินพันธ์ ของนักศึกษา และงานวิจัยของอาจารย์ ซึ่งเป็นเอกสารที่วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวนทั้งสิ้น 142 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ปีการศึกษา 2557 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (1979 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 303) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 105 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

1. ช่วงชั้นปีของนักศึกษา
 - 1.1 ช่วงชั้นปีที่ 1-3
 - 1.2 ช่วงชั้นปีที่ 4-5
2. สาขาวิชาของนักศึกษา
 - 2.1 สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย
 - 2.2 สาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา

ตัวแปรตาม

1. ความพึงพอใจที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลที่พัฒนาขึ้น
 - 1.1 เนื้อหาของห้องสมุดดิจิทัล
 - 1.2 รูปแบบของห้องสมุดดิจิทัล
 - 1.2.1 ด้านการออกแบบหน้าจอ
 - 1.2.2 ด้านการสืบค้นข้อมูล
 - 1.2.3 ด้านการติดต่อกับผู้ใช้
 - 1.3 การใช้ประโยชน์จากห้องสมุดดิจิทัล
2. ความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล
 - 2.1 ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล
 - 2.2 ลักษณะการให้บริการห้องสมุดดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. พัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยโดยใช้โปรแกรม Joomla ซึ่งเป็นโปรแกรมรหัสเปิด (Open- Source Software) ให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องแม่ข่ายของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในการจัดเก็บและให้บริการห้องสมุดดิจิทัลที่พัฒนาขึ้น

2. สร้างเครื่องมือวิจัย

2.1 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติม

2.2 ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยเลือกเฉพาะข้อที่ช่วงคะแนน 0.5 ขึ้นไป

2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.4 ตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำมาวิเคราะห์ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.962

2.5 จัดอบรมแนะนำวิธีการใช้ห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยและแจกแบบสอบถามให้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งผ่านการอบรมในระหว่างวันที่ 3-7 มีนาคม พ.ศ. 2557

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ใช้สถิติเชิงบรรยายในการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและศึกษาระดับความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย รวมทั้งใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ช่วงชั้นปีและ 2 สาขาวิชา โดยใช้การทดสอบ

ค่าที (t-Test for Independent Sample) ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการประมวลผล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจ และความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของนักศึกษาต่อห้องสมุดดิจิทัลวิทยาลัย นามาศิลปจันทร์ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจห้องสมุดดิจิทัลนามาศิลปจันทร์ของวิทยาลัย นามาศิลปจันทร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 3 ความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล นามาศิลปจันทร์ของวิทยาลัยนามาศิลปจันทร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยจากการดำเนินงานพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนามาศิลปจันทร์ของวิทยาลัยนามาศิลปจันทร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จากการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนามาศิลปจันทร์ผู้วิจัยได้มีกระบวนการดำเนินงานและแนวทางสำหรับการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลฯ สรุปได้ดังนี้

1. การสนับสนุนของสถาบัน ในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนามาศิลปจันทร์ไทยได้มีการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลเพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ไม่มีอุปสรรคด้านเวลาและสถานที่ โดยมุ่งพัฒนาบริการห้องสมุดดิจิทัลสำหรับสนับสนุนระบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. โครงสร้างพื้นฐานวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล เช่น ด้านอาคารสถานที่ ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับเป็นสำนักงาน การผลิตสื่อดิจิทัล รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเครือข่ายสารสนเทศและเครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ให้รองรับ

การดำเนินงานด้านห้องสมุดดิจิทัลในกรณีการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยในครั้งนี้ได้ใช้สถานที่ซึ่งเป็นห้องสมุดของวิทยาลัย และฝากเว็บไซต์ของห้องสมุดดิจิทัลฯ ไว้กับเครื่องแม่ข่ายของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ดังนั้นเพื่อการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลฯ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ วิทยาลัยจึงควรจัดหาเครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ (Web Server/Object Server) เพื่อรองรับการดำเนินงานของห้องสมุดดิจิทัล และมีผู้ดูแลเครื่องแม่ข่ายเว็บ (Web System Administrator)

3. การจัดเตรียมสื่อดิจิทัลและพัฒนาชุดเมทาดาทา เป็นการคัดเลือกสื่อดิจิทัล ทั้งที่เป็นแฟ้มข้อความดิจิทัล แฟ้มรูปภาพ รวมทั้งแฟ้มสื่อดิจิทัลมัลติมีเดียต่าง ๆ โดยแต่ละแฟ้มควรกำหนดเมทาดาทาที่เป็นมาตรฐานกำกับทุกแฟ้ม สำหรับการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์นั้น ในส่วนของเมทาดาทากำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาให้สมบูรณ์เพื่อให้สามารถสืบค้นได้หลากหลายวิธียิ่งขึ้น

4. การกำหนดเนื้อหาสารสนเทศของห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์จากวิธี การดังต่อไปนี้

4.1 การแปลงสื่อสารสนเทศเป็นสื่อดิจิทัล (Digitization) ควรสร้างจาก ทรัพยากรสารสนเทศที่วิทยาลัยเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ (Institutions' Collection) และ สื่อสารสนเทศอื่น ๆ ที่ไม่มีปัญหาเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์โดยจัดลำดับความสำคัญ ตามผลการศึกษาความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนา ห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยได้ดังนี้ 1) ศิลปินพันธ์ 2) งานวิจัยและสร้างสรรค์ การแสดง 3) สื่อมัลติมีเดียด้านนาฏศิลป์อาเซียน เช่น วิดีทัศน์ ซีดีรอม 4) ภาพถ่าย ครอบทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์ไทย 5) เนื้อร้องเพลงไทยทางด้านคีตศิลป์ 6) ประวัติ เพลงในหลักสูตรการเรียนการสอน 7) ประวัติครอบทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์ไทย 8) เนื้อเพลงในหลักสูตรการเรียนการสอน 9) ข้อสอบเก่าในรายวิชาต่าง ๆ และ 10) รายงานประกอบการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ฯลฯ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการ ศึกษาของ Liu (2004) ที่พบว่าห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ แปลงสื่อสารสนเทศประเภทวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นวัสดุที่มีคุณค่าของมหาวิทยาลัย ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อการให้บริการเป็นหลัก และผลการศึกษาของ McCarthy และ Bastos da Cunha (2003) ซึ่งพบว่า University of Sao Paulo และ The State University of Campina ในประเทศบราซิลดำเนินการโครงการห้องสมุดดิจิทัล

โดยสร้างสื่อสารสนเทศดิจิทัลจากวิทยานิพนธ์เป็นหลักในเช่นกัน

4.2 ควรสร้างจากทรัพยากรสารสนเทศของฝ่ายศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัย
นาฏศิลป์จันทบุรีที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่จัดการเรียนการสอนและชุดการแสดง
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

5. การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยโดยโปรแกรม Joomla
ผู้วิจัย ได้พัฒนาคลังสื่อดิจิทัลประเภทศิลปนิพนธ์ โดยรับเล่มศิลปนิพนธ์มาจาก
ฝ่ายปริญญาตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ซึ่งได้รับทั้งเอกสารที่เป็นเล่มและไฟล์
เอกสาร จากนั้นจึงนำมาใส่ลายน้ำตราสัญลักษณ์วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ตรวจสอบ
เพิ่มเอกสารให้ตรง และตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาให้ครบถ้วนแล้วแปลงไฟล์
เนื้อหาของศิลปนิพนธ์จากรูปแบบไฟล์เอกสาร Document (.Doc) ให้เป็นรูปแบบ
PDF แล้วจึงนำเข้าสู่ระบบห้องสมุดดิจิทัล

6. การจัดเก็บสารสนเทศ ผู้วิจัยได้ฝากเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์
ไว้ที่เครื่องแม่ข่ายของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
ดังนั้นจึงควรมีระบบการสำรองข้อมูล (Back-up data) ที่ได้มาตรฐาน เพื่อป้องกัน
ความปลอดภัยของเว็บไซต์ซึ่งโปรแกรม Joomla สามารถใช้ Component สำหรับการ
การสำรองข้อมูลทั้งนี้ห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ได้ดำเนินการสำรองข้อมูล
เป็นรายเดือน

7. ระบบการรักษาความปลอดภัย การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลควรจัดให้มีระบบ
การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐานจากการพัฒนา
ห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยจึงได้อัปเดตโปรแกรม Joomla ให้เป็นเวอร์ชัน
ปัจจุบันเนื่องจากเวอร์ชันใหม่จะปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่พบจากเวอร์ชันเดิมเสมอ
รวมทั้งปัญหาด้านระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

8. ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา ปัญหาด้านลิขสิทธิ์ของสื่อสารสนเทศ
นับเป็นประเด็นที่ผู้พัฒนาห้องสมุดดิจิทัลต้องคำนึงเป็นอย่างยิ่งซึ่ง Ghosh (2009)
พบว่าการพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลวิทยานิพนธ์ในประเทศอินเดียประสบปัญหา
ในการดำเนินการด้านลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาของเจ้าของผลงาน ดังนั้น
ผู้เกี่ยวข้องควรกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับประเด็นความเป็นเจ้าของวัสดุและสื่อสาร
สนเทศอย่างชัดเจนและเป็นธรรมในกรณีที่ได้รับลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่สื่อสารสนเทศ
อย่างถูกต้องแล้ว ผู้พัฒนาห้องสมุดดิจิทัลควรมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของ

สารสนเทศดิจิทัลเพื่อป้องกันการทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งการควบคุมการเผยแพร่ข้อมูล ซึ่งมีวิธีการดังนี้

8.1 มีการควบคุมการเข้าถึง การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศดิจิทัลสามารถทำได้โดยการลงทะเบียนผู้ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย ดังนี้

8.1.1 มีการกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงแบบพื้นฐานโดยการกำหนดชื่อผู้ใช้ และรหัสผ่าน ซึ่งการเข้าถึงห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย มีการกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงในลักษณะนี้

8.1.2 มีการใช้การกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงแบบพื้นฐานโดยการกำหนดชื่อผู้ใช้ และรหัสผ่านร่วมกับการล็อกด้วยระบบเครือข่าย

8.2 การปกป้องข้อมูลเมื่อมีการคัดลอกหรือถ่ายโอนข้อมูลตราสัญลักษณ์ลายน้ำตราวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จะติดไปกับข้อมูลที่ถูกคัดลอกหรือถ่ายโอนด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสืบหาแหล่งกำเนิดของการคัดลอกข้อมูลหรือใช้ในการบ่งบอกถึงบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลที่แท้จริงนั้นได้

9. การประเมินผลและการควบคุมคุณภาพ/มาตรฐานควรจัดให้มีการวิเคราะห์ความต้องการและประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งนำผลการประเมินมาใช้แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งทุกกระบวนการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามนโยบายและแผนการดำเนินงาน

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิงที่ศึกษาระดับช่วงชั้นปีที่ 1-3 ในสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา

2. การศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำแนกตามช่วงชั้นปีและสาขาวิชาของนักศึกษา

ตารางที่ 1 การศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลภาควิชาดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านเนื้อหา

ด้านเนื้อหา	\bar{X}	SD	ระดับ	ช่วงชั้น	สาขาวิชา
1. ได้เนื้อหาที่ตรงกับความต้องการ	4.37	.514	มาก	x	x
2. เนื้อหามีความถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน	4.41	.548	มาก	x	x
3. การจัดหมวดหมู่่ง่ายต่อการใช้งาน	4.46	.566	มาก	x	x
4. ภาษาเข้าใจง่าย กระชับและสะดวกต่อการใช้งาน	4.47	.555	มาก	x	x
5. ข้อมูลมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัย	4.51	.580	มากที่สุด	x	x
โดยรวม	4.44	.41	มาก	x	x

หมายเหตุ: ✓ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

x ไม่พบความแตกต่าง

นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในรายข้อข้อมูลมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัย มากที่สุด สอดคล้องกับ Wildin (1999), หนังสือนิรยาพันธ์ (2554) ที่พบว่าข้อมูลเป็นส่วนที่สำคัญในระบบ และข้อมูลที่น่ามาเสนอต้องมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน อ่านเข้าใจได้ง่าย ไม่น่าเบื่อ และมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจจำแนกตามช่วงชั้นปีและสาขาวิชาพบว่า ไม่แตกต่างกัน เพราะว่าการเรียนรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เปิดสอนโดยภาควิชาศึกษาทั่วไปของคณะศิลปศึกษา กำหนดให้นักศึกษาทุกคณะและทุกสาขาเรียนร่วมกัน ดังนั้น นักศึกษาทั้ง 2 ช่วงชั้นปีและ 2 สาขาวิชาจึงได้รับการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน จึงมีความพึงพอใจสารสนเทศในห้องสมุดดิจิทัลที่เหมือนกัน

ตารางที่ 2 การศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านรูปแบบ

รูปแบบของห้องสมุดดิจิทัล	\bar{X}	SD	ระดับ	ช่วงชั้น	สาขาวิชา
1. การออกแบบหน้าจอ	4.50	.396	มากที่สุด	x	x
2. การสืบค้นข้อมูล	4.56	.424	มากที่สุด	x	x
3. การติดต่อกับผู้ใช้	4.47	.435	มาก	x	x
โดยรวม	4.51	.366	มากที่สุด	x	x

หมายเหตุ ✓ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

x ไม่พบความแตกต่าง

นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในด้านการสืบค้นข้อมูลมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ อนุตร เต็มสายทอง (2543), วชิราภรณ์ สังข์ทอง (2547), รัตนภรณ์ กาศโอสถ (2551) และสิทธิชัย บวชโรสง (2557) ที่พบว่า ระบบการสืบค้นสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างสะดวก รวดเร็วสามารถค้นข้อมูลได้ง่าย ไม่ซับซ้อนยุ่งยากเกินไป ได้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการและประหยัดเวลาในการค้นคว้า

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจจำแนกตามช่วงชั้นปีและสาขาวิชาพบว่า ไม่แตกต่างกัน เพราะว่าทั้งนักศึกษาช่วงชั้นปี 1-3 และช่วงชั้นปี 4-5 ที่ศึกษาในทั้ง 2 สาขาวิชาต่างมีทักษะการสืบค้นใกล้เคียงกัน มีความพึงพอใจในการสืบค้นข้อมูล การออกแบบหน้าจอการใช้งานและการติดต่อกับผู้ใช้ที่เข้าถึงได้ง่ายเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Thong, Hong และ Tam (2004) ที่พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการยอมรับระบบสารสนเทศของผู้ใช้บริการ ได้แก่ ส่วนที่ผู้ใช้ติดต่อกับระบบ (System Interface) ซึ่งเป็นทางที่ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุดดิจิทัล และทักษะเฉพาะส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ ที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) ซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจในระบบสารสนเทศเช่นกัน

ตารางที่ 3 การศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ด้านการใช้ประโยชน์จากห้องสมุดดิจิทัล

การใช้ประโยชน์จากห้องสมุดดิจิทัล	\bar{X}	SD	ระดับ	ช่วงชั้น	สาขาวิชา
1. กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจการเรียนมากยิ่งขึ้น	4.51	.592	มากที่สุด	x	x
2. มีแหล่งสารสนเทศให้ศึกษาค้นคว้านอกห้องเรียน	4.56	.553	มากที่สุด	x	x
3. สามารถศึกษาค้นคว้าได้ทุกที่ ทุกเวลา	4.60	.572	มากที่สุด	x	x
4. เนื้อหาที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในการเรียน การทำรายงาน การทำวิจัย หรือศิลปนิพนธ์ได้	4.58	.549	มากที่สุด	x	x
5.สามารถนำสารสนเทศจากห้องสมุดดิจิทัลไปใช้ประโยชน์ได้จริง	4.11	.695	มาก	x	✓
โดยรวม	4.47	.388	มาก	x	x

หมายเหตุ ✓ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
x ไม่พบความแตกต่าง

นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจที่สามารถค้นคว้าได้ทุกที่ ทุกเวลา มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนภา แสงดี (2544) และสมพิศ สุขแสน (2550) ที่พบว่า ผู้ใช้บริการสามารถค้นคว้าได้ทุกที่ โดยไม่เสียเวลาเดินทางไปยังห้องสมุดและสามารถสืบค้นสารสนเทศได้พร้อม ๆ กันทุกที่ที่มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจจำแนกตามช่วงชั้นปีและสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาช่วงชั้นปีต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นนักศึกษาทุกช่วงชั้นปีต่างเห็นความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดดิจิทัลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนและการทำรายงานเหมือน ๆ กันเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายข้อสามารถนำสารสนเทศจากห้องสมุดดิจิทัลไปใช้ประโยชน์ได้จริง เพียงรายข้อเดียวที่แตกต่างกัน โดยสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยมีความพึงพอใจมากกว่าสาขาวิชาดนตรี

คิดศิลป์ไทยศึกษา อาจเป็นเพราะสารสนเทศที่ห้องสมุดดิจิทัลวิทยาลัยนาฏศิลป์
จันทบุรีมีอยู่ส่วนใหญ่เป็นสารสนเทศทางด้านนาฏศิลป์ไทยเนื่องจากมีผู้เรียนและ
ทำศิลปนิพนธ์ในสาขานี้มากกว่าสาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา จึงทำให้นักศึกษา
สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยมีความพึงพอใจมากกว่า

3. การศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของนักศึกษา
ที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบัน
บัณฑิตพัฒนศิลป์ จำแนกตามช่วงชั้นปีและสาขาวิชาของนักศึกษา

ตารางที่ 4 การศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของนักศึกษา
ที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล

ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล	\bar{X}	SD	ระดับ	ช่วงชั้น	สาขาวิชา
1. ไฟล์เอกสารประกอบการเรียนการสอน	4.32	.647	มาก	X	X
2. วิดีทัศน์บันทึกการสอนของอาจารย์ ในห้องเรียน	4.32	.625	มาก	X	X
3. ไฟล์ Power point ที่อาจารย์ใช้ประกอบ การสอน	4.41	.573	มาก	X	X
4. วิดีทัศน์การแสดงของวิทยาลัย	4.39	.640	มาก	X	X
5. รายงานประกอบการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ	4.51	.555	มากที่สุด	X	X
6. ข้อสอบเก่าในรายวิชาต่าง ๆ	4.53	.604	มากที่สุด	X	X
7. ศิลปนิพนธ์	4.61	.531	มากที่สุด	X	X
8. วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ (งานวิจัยของ นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก)	4.56	.565	มากที่สุด	X	X
9. งานวิจัยและสร้างสรรค์การแสดง	4.58	.563	มากที่สุด	X	X
10. MP3, MP4 ไฟล์ทำนองเพลงดนตรีไทย ของแต่ละเครื่องมือนุ้ (อุปกรณ์ทางดนตรี)	4.40	.572	มาก	X	X
11. MP3, MP4 ไฟล์จังหวะเพลงดนตรีไทย ของแต่ละเครื่องมือนุ้ (อุปกรณ์ทางดนตรี)	4.48	.580	มาก	X	X
12. เนื้อร้องเพลงไทยทางด้านคีตศิลป์	4.56	.602	มากที่สุด	X	X
13. ประวัติเพลงในหลักสูตรการเรียนการสอน	4.56	.658	มากที่สุด	X	X

ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล	\bar{X}	SD	ระดับ	ช่วงชั้น	สาขาวิชา
14. โน้ตเพลงในหลักสูตรการเรียนการสอน	4.54	.579	มากที่สุด	x	x
15. ภาพถ่ายครูทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์ไทย	4.56	.564	มากที่สุด	x	x
16. ประวัติศาสตร์ทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์ไทย	4.54	.554	มากที่สุด	x	x
17. วีดิทัศน์การแสดงท่าระบำรำฟ้อน	4.35	.574	มาก	x	x
18. ไฟล์ VDO การแสดงดนตรีไทย	4.37	.589	มาก	x	x
19. ไฟล์ VDO การประชันเพลงดนตรีไทย	4.34	.629	มาก	x	x
20. ผลงานทางวิชาการของครู-อาจารย์	4.49	.604	มาก	x	x
21. ผลงานการแสดงศิลปนิพนธ์ของนักศึกษา	4.48	.660	มาก	x	x
22. ผลงานการผลิตสื่อ อุปกรณ์ประกอบการแสดง	4.51	.604	มากที่สุด	x	x
23. วารสารประชาสัมพันธ์วิทยาลัย จดหมายข่าว	4.35	.644	มาก	x	x
24. สื่อมัลติมีเดียประกอบการเรียนและการแสดง	4.39	.629	มาก	x	x
25. สื่อมัลติมีเดียด้านดนตรีอาเซียน เช่น วีดิทัศน์ ซีดีรวม	4.45	.614	มาก	x	x
26. สื่อมัลติมีเดียด้านนาฏศิลป์อาเซียน เช่น วีดิทัศน์ซีดีรวม	4.57	.576	มาก	x	x
โดยรวม	4.46	.369	มาก	x	x

หมายเหตุ ✓ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
x ไม่พบความแตกต่าง

นักศึกษามีความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการทรัพยากรสารสนเทศประเภทศิลปนิพนธ์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพรพิศ เดชชาวัฒน์ (2544) ที่พบว่า รูปแบบสิ่งพิมพ์ที่นักศึกษาต้องการใช้ระดับมาก ได้แก่ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ศิลปนิพนธ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญชฎิล พิศาลพงศ์ (2552) ที่พบว่า วิทยานิพนธ์และงานวิจัยนับเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณค่าต่อการค้นคว้าและวิจัยซึ่งมีปริมาณการใช้มาก ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยจึงนำสื่อสารสนเทศประเภทนี้มาสร้างเป็นทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล

ผลการเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมจำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาพบว่า นักศึกษาช่วงชั้นปีและสาขาวิชาต่างกันมีความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมไม่แตกต่างกัน เพราะว่านักศึกษาทุกช่วงชั้นปีและสาขาวิชาต่างต้องการสารสนเทศในรูปแบบที่หลากหลาย นำไปใช้ประกอบการเรียนและการทำรายงานโดยมีความนิยมและสนใจในทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ในลักษณะใกล้เคียงกัน ตลอดจนจนสาขาวิชาเอกของทั้ง 2 สาขาวิชามีลักษณะธรรมชาติของสาขาวิชาในกลุ่มเดียวกัน

ตารางที่ 5 การศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านลักษณะการให้บริการ

ลักษณะการให้บริการ	\bar{X}	SD	ระดับ	ช่วงชั้นปี	สาขาวิชา
1. สามารถค้นหาสารสนเทศฉบับเต็ม (Full-text) ได้	4.60	.533	มากที่สุด	X	X
2. การกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลระหว่างสมาชิก (อาจารย์/นักศึกษา) กับบุคคลทั่วไปที่ต่างกัน	4.42	.587	มาก	X	X
3. สมาชิก (อาจารย์/นักศึกษา) ต้องมีรหัสผ่าน	4.52	.542	มากที่สุด	X	X
4. สมาชิกห้องสมุด (อาจารย์/นักศึกษา) ร่วมกันสร้างเนื้อหาในห้องสมุดดิจิทัลได้	4.39	.630	มาก	X	X
5. การติดต่อสื่อสารได้ตอบกันได้	4.53	.555	มากที่สุด	X	X
6. บริการตอบคำถามออนไลน์	4.56	.553	มากที่สุด	X	X
7. บริการฝึกอบรมการใช้ห้องสมุดดิจิทัล	4.58	.598	มากที่สุด	X	X
โดยรวม	4.51	.428	มากที่สุด	X	X

หมายเหตุ ✓ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

X ไม่พบความแตกต่าง

นักศึกษามีความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความต้องการค้นหาสารสนเทศฉบับเต็ม (Full text) ได้ มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรัตนภรณ์ กาศโอสถ (2551) ที่พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้ระบบฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับเต็มอยู่ในระดับมาก การให้บริการข้อมูลวิทยานิพนธ์ลักษณะเอกสารฉบับเต็ม (Full text) ทำให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศตรงกับความต้องการ เพราะว่าถ้าผู้ใช้สามารถค้นคว้าจากสารสนเทศฉบับเต็ม (Full text) ได้ นั่นจะทำให้ได้รับองค์ความรู้ทุกขั้นตอนและสามารถเลือกใช้ส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลมาประกอบการอ้างอิงหรือค้นคว้าได้อย่างสมบูรณ์ ต่างจากสารสนเทศที่มีเฉพาะบางส่วน

ผลการเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมโดยรวมจำแนกตามช่วงชั้นปีและสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาช่วงชั้นปีและสาขาวิชาต่างกันมีความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจำแนกตามช่วงชั้นปี พบความแตกต่างกันในรายข้อมีบริการตอบคำถามออนไลน์ มีการติดต่อสื่อสารโต้ตอบกันได้ และมีบริการฝึกอบรมการใช้ห้องสมุด โดยนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4-5 มีความต้องการบริการเหล่านี้มากกว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1-3 เนื่องจากนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4-5 มีการเรียนรายวิชาศิลปนิพนธ์ ซึ่งจำเป็นต้องใช้สารสนเทศในการจัดทำศิลปนิพนธ์เพื่อจบการศึกษา และใช้ข้อมูลเพื่อการฝึกประสบการณ์การสอนในชั้นปีที่ 5 จึงต้องการบริการดังกล่าวเพื่อช่วยให้สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผลการวิจัย

1. จากกระบวนการในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยพบว่าควรพัฒนาโครงสร้างของห้องสมุดดิจิทัลเพิ่มเติมโดยให้ความสำคัญกับเรื่องเมทาดาทา (Metadata) ทั้งนี้ห้องสมุดดิจิทัลควรลงรายการเมทาดาทาในรูปแบบที่เหมาะสมอย่างเป็นมาตรฐานสากลส่วนระบบการสืบค้นนั้น ควรมีทั้งระบบการสืบค้นขั้นเบื้องต้น (Basic Search) และการสืบค้นขั้นสูง (Advance Search) ในเขตข้อมูล (Fields) ต่าง ๆ ให้หลากหลาย

รวมทั้งการสืบค้นจากคำสำคัญ (Keyword) เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นได้อย่างถูกต้องแม่นยำตรงกับความต้องการสูงสุด

2. จากการพัฒนาระบบห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้วยซอฟต์แวร์ Joomla พบว่า Joomla เป็นโปรแกรมสร้างเว็บไซต์สำเร็จรูปที่จัดเป็น ซีเอ็มเอส (CMS: Content Management System) โดยมีลิขสิทธิ์เป็น โอเพนซอร์ส (Open-Source) สามารถนำไปใช้งานได้ฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ มีจุดแข็ง คือเป็นระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ ที่ช่วยให้การพัฒนาเว็บไซต์เป็นเรื่องง่าย สะดวกและรวดเร็ว สามารถติดตั้งใช้งานได้ง่าย และอัปเดตข้อมูลได้ทันทีตลอดเวลาตามต้องการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มี Template สวยงามเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมแบ่งหน้าจัดการ กับหน้าแสดงผลชัดเจน ส่วนจุดอ่อนสำหรับผู้ใช้ Joomla เริ่มต้น อาจจะไม่เข้าใจการทำงานของ Component, Module, Plugins ซึ่งมีหนังสือเกี่ยวกับการใช้ Joomla ที่เป็นภาษาไทยไว้ให้ศึกษาค่อนข้างมาก Component บางอย่างไม่ครอบคลุมความต้องการ ซึ่งการแก้ไขค่อนข้างลำบาก อีกทั้ง template แก้ไขได้ไม่มากนัก

3. จากผลการวิจัยเปรียบเทียบความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมของนักศึกษาตามกลุ่มช่วงชั้นปีและสาขาวิชา พบว่า ควรจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้ห้องสมุดดิจิทัลแก่นักศึกษาให้ครบทุกช่วงชั้นปี และจัดหาทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านดุริยางคศิลป์ให้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลส่วนใหญ่ ที่มีให้บริการอยู่ในสาขานาฏศิลป์

4. ควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลให้เพิ่มมากขึ้น โดยจัดลำดับตามค่าเฉลี่ยของความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมที่ได้รับจากผลการวิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. จากการที่ผู้วิจัยได้พัฒนาห้องสมุดดิจิทัลขึ้นมายังมีเนื้อหาไม่สมบูรณ์เนื่องจากทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับการแปลงเป็นสื่อดิจิทัลเพื่อให้บริการมีเฉพาะที่เป็นลิขสิทธิ์ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จึงควรจัดจัดหาทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลเพิ่มเติม เพื่อตอบสนองต่อหลักสูตรการเรียนการสอนและการวิจัยของวิทยาลัย ๆ มากยิ่งขึ้น โดยการเช่า/ซื้อสารสนเทศดิจิทัลจากตัวแทนบริษัทภายนอก (Publishers' Collection) ในรูปแบบภาคีความร่วมมือ (Consortium) ไม่ว่าจะหนังสือ

ประเภทฐานข้อมูลออนไลน์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อ
โสตทัศนอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บริการได้อย่างหลากหลาย ครบถ้วนและสมบูรณ์

6. ในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลพบปัญหาเนื่องจากห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลป์
จันทบุรีไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) จึงไม่สะดวกในการจัดนำข้อมูลเข้าสู่
ระบบและในกรณีที่ระบบเครือข่ายล่ม ทำให้ไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้โดยทันที
ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้ทางวิทยาลัยจัดหาเครื่องแม่ข่ายให้เป็นของตนเอง รวมถึง
ควรมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ดูแลระบบเครือข่าย

7. จากการที่ได้พัฒนาห้องสมุดดิจิทัลต้องใช้ระยะเวลายาวนานในการดำเนิน
การขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การจัดหา การแปลงเป็นสื่อดิจิทัล การจัดระบบ และการให้
บริการ จึงควรมีบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้โดยตรงเพิ่มเติม นอกเหนือจากบุคลากรด้าน
บรรณารักษ์

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. แนะนำและฝึกอบรมการใช้ห้องสมุดดิจิทัลนาฏดุริยางคศิลป์ไทย โดย
ประสานงานไปยังทุกรายวิชา เพื่อให้นักเรียนและนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ได้รู้จัก
และใช้ห้องสมุดดิจิทัลของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

2. มีการสำรวจความพึงพอใจและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมห้องสมุด
ดิจิทัลเป็นประจำ เพื่อให้สามารถจัดบริการห้องสมุดดิจิทัลได้สอดคล้องกับ
ความต้องการของผู้ใช้บริการอยู่เสมอ

3. เพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ และปรับปรุงคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการ
ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการสืบค้นเอกสาร
ดิจิทัลฉบับเต็ม (Full-text) และสารสนเทศในรูปแบบวีดิทัศน์ซึ่งบางรายการเป็นแฟ้ม
ข้อมูลขนาดใหญ่ที่ต้องการคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการค้นคืน ดังนั้นจึง
ควรจัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับปริมาณการใช้งานและปรับปรุงคอมพิวเตอร์
ที่ให้บริการในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อการสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการ
ได้อย่างรวดเร็ว

4. จัดหาหรือเพิ่มความเร็วของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตรวมถึงจุดให้บริการ
เครือข่าย ๆ ให้มีความสะดวกและรวดเร็ว จากการที่การใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล

ต้องใช้งานผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในบางช่วงเวลาทีระบบเครือข่าย มีการใช้งานเป็นจำนวนมากจะส่งผลให้ระบบเครือข่ายขัดข้อง ดังนั้นวิทยาลัยฯ จึงควรจัดหาหรือเพิ่มความเร็วของระบบเครือข่ายให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกจุดของวิทยาลัยฯ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบห้องสมุดดิจิทัลด้วยซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส (Open source software-OSS) ประเภทอื่น ๆ ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลต่อไปในอนาคต
2. ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเครือข่ายห้องสมุดดิจิทัลวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งมีบริการสารสนเทศสำหรับการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยและการเผยแพร่องค์ความรู้มีปัญญาท้องถิ่นที่สมบูรณ์แบบ ให้เป็นโครงการนำร่องในการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลที่ให้บริการเพื่อทุกคนในประเทศใช้ประโยชน์ร่วมกันได้

บรรณานุกรม

- ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์. (2552). *ความเป็นไปได้ในการสร้างห้องสมุดดิจิทัลเพื่อเป็นมาตรฐานสำหรับ สนับสนุนระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่ายร่วมมหาวิทยาลัยในภูมิภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย*. ชลบุรี: ภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรนภา แสงดี. (2544). *ความพึงพอใจต่อระบบจัดเก็บและค้นคืนงานวิจัยที่ใช้ดัดแปลงโครงข่ายประสาทของมหาวิทยาลัยนเรศวร*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพิศ เดชาวัฒน์. (2544). *การใช้และความต้องการสารนิเทศเพื่อการเขียนศิลปนิพนธ์และการศึกษาพิเศษเฉพาะเรื่องของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่: สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงรัตน์ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตนภรณ์ กาศโอสถ. (2551). *การพัฒนาระบบฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับเต็มสำหรับห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยรังสิต*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วชิราภรณ์ สังข์ทอง. (2547). *การพัฒนาฐานข้อมูลนิยามศัพท์วิชาการสาขาบรรณารักษศาสตร์และศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพิศ สุขแสน. (2550). *สภาพและความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*. อุดรดิตต์: สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- สิทธิชัย บวชไธสง. (2557). *การพัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา

วิชาการบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

หัตถ์ชัย ริยาพันธ์. (2554). *การพัฒนาเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย*
ธรรมมาธิราช. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

อนุตร เต็มสายทอง. (2543). *การพัฒนาระบบฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิต*
ศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
เทคโนโลยีทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

Ghosh, M. (2009). E-theses and Indian academia: A case study of nine
ETD digital libraries and formulation of policies for a national service.
The International Information & Library Review, 41, 21-33

Liu, Y. Q. (2004). Best practices, standards and techniques for digitizing library
materials: A snapshot of library digitization practices in the USA.
Online Information Review, 28(5), 338-345.

McCarthy, C., & Bastos da Cunha, M. (2003). Digital library development
in Brazil. *OCLC System & Services*, 19(3), 114-119. Retrieved May 10,
2015, from Emerald.

Thong, J.Y.L., Hong, W. & Tam, K.Y. (2004). What leads to user
acceptance of digital libraries?, *Communications of the ACM*, 47(11),
78-83.

Wildin, Nancy. (1999). Washington public libraries online: collaborating in
cyberspace. *Library Hi Tech*, 15(59-60), 75-79.